

Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának
kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása
a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával”

SZTE Eötvös Loránd Kollégium Biológia Műhely

2012. 11. 15.

Önzetlenség, együttműködés, nagylelkűség az evolúciós
pszichológia szemszögéből

Bereczkei Tamás

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 projekt

Az evolúciós pszichológia kialakulása:

Darwinizmus, majd szociáldarwinizmus

Etológia, humánétológia

Szociobiológia

Freudi pszichológia <--> evolúciós szemlélet

1980-as évektől önálló tudományág

Ma egyre inkább elfogadott megközelítési mód

„Definíció”: az emberi viselkedésben meglévő öröklött mintázatok adaptív szerepét kutató tudomány

Önzetlenség

Van-e igazi önzetlenség???

Altruizmus szerepe: segíti a kis csoportok túlélését változó, szélsőséges környezetben

Evolúciós mechanizmus: pozitív hangulatváltozás a segítő fél agyában

A mai ember adaptációkihasználó: a szenvedés látványa okozta negatív érzelmek elnyomása altruista cselekedetek által.

Csalás és büntetés (valós játszma kísérletek)

Akkor a legnagyobb a nyereség, ha mindenki becsületes, mégis mindig akad csaló.

Csalni akkor éri meg leginkább, ha a többiek becsületesek.

A csalás ténye irreálisan nagy negatív érzelmet kelt.

A büntetés „kölséges”, mégis sokan vállalják a büntető szerepét.

A büntetésnek már az ígérete is nagyban növeli az együttműködést

A család detektálása

Az arc vizsgálata metrikus adatok alapján.

Az átlagember „tudat alatt” jól felismeri a csaló arcot, ha az nem próbálja leplezni érzelmeit. Viszont a tudatosan csalók képesek megtéveszteni a szemlélőt.

Azokat tartjuk a szimpatikus megjelenésűnek, akiknek az arcberendezkedése az „őszinte, együttműködő” vonásokat tükrözi.

